Lieta Nr.A42701508
A-0305-11/35

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Liepājā 2011.gada 14.martā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S.Blūma,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Green Carrier Latvia" (sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Spedair" tiesību un saistību pārņēmēja) pārstāvēm *L.V.* un *B.C.*, un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts ieņēmumu dienesta –pārstāvjiem *I.V.* un *R.V.*,

atklātās tiesas sēdēs izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Spedair" pieteikuma par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2008.gada 29.augusta lēmuma Nr.19/24187 atcelšanu daļā par papildu nomaksai budžetā noteikto pievienotās vērtības nodokli Ls 16 242,73, nokavējuma naudu Ls 5 972,14 un soda naudu Ls 8 121,37.

Aprakstošā daļa

[1] Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Spedair" (turpmāk arī – pieteicēja) 2008.gada 26.septembrī Administratīvajā rajona tiesā iesniegusi pieteikumu, lūdzot atcelt daļā Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – VID vai atbildētājs) ģenerāldirektora 2008.gada 29.augusta lēmumu Nr.19/24187 „Par SIA „Spedair" iesnieguma izskatīšanu" (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru papildu nomaksai budžetā noteikts pievienotās vērtības nodoklis (turpmāk arī – PVN) Ls 16242,73, nokavējuma nauda Ls 5972,14 un soda nauda Ls 8121,37.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētiem argumentiem.

[1.1] Pieteicēja norāda, ka nekad nav saņēmusi lēmumu par muitas audita uzsākšanu SIA „Spedair". Ar VID Rīgas muitas reģionālās iestādes 2008.gada 14.aprīļa vēstuli Nr.3.4.2/4629 pieteicēja tikai informēta, ka SIA „AKA PLASTS" tiek veikts muitas audits un

lūgts sniegt informāciju, līdz ar ko minētā vēstule nav uzskatāma par paziņojumu par nodokļu revīzijas uzsākšanu SIA „Spedair". Tomēr pieteicēja saņēmusi lēmumu par muitas un citu nodokļu parādu, lai gan muitas audits veikts SIA „AKA PLASTS" un pieteicēja nav uzskatāma par adresātu, ne arī trešo personu. Pieteicēja uzskata, ka nav pieļaujama situācija, ka tiek aprēķināta gan soda nauda, gan nokavējuma nauda, bez attiecīgā lēmuma. Līdz ar to pieteicējai liegtas likuma „Par nodokļiem un nodevām" $33.^2$ pantā noteiktās tiesības.

[1.2] Pieteicēja norāda, ka SIA „AKA PLASTS" 2006.gadā no Ukrainas uzņēmumiem JSC „UKRPLASTIC", JSC „Blitz-Inform" un Krievijas uzņēmuma „RosEuroPlast LLG" iegādājās preci, ieveda Eiropas Savienības (turpmāk arī – ES) muitas teritorijā un novietoja muitas noliktavā. Tādējādi noformētas muitas deklarācijas ar vienoto administratīvo dokumentu Im7 (turpmāk – VAD) Nr.0240/6-605415 2006.gada 27.martā, Nr.0240/6-605662 2006.gada 30.martā, Nr.0240/6-605663 2006.gada 30.martā un Nr.0240/6-605819 2006.gada 2.aprīlī. Muitas deklarācijās 14.ailē „deklarētājs" kā SIA „AKA PLASTS" netiešais pārstāvis norādīts SIA „Spedair". Precēm atrodoties muitas noliktavā, SIA „AKA PLASTS" tās pārdeva Lietuvas uzņēmumam akciju sabiedrībai (turpmāk – AS) „SUN Plastic", kura bija turpmākā preču importētāja Kopienas muitas teritorijā. Atsaucoties uz Ministru kabineta 2006.gada 2.janvāra noteikumu Nr.16 „Muitas noliktavu darbības noteikumi" 14.punktu, pieteicēja norāda, ka ir iespējama preču valdītāja maiņa muitas noliktavā.

Pēc preču īpašumtiesību maiņas pieteicēja nu jau kā AS „SUN Plastic" pārstāve noformēja muitas deklarācijas VAD Im4 Nr.0240/6-605425, Nr.0240/6-605715 un Nr.0240/6-605836. VAD Im4 8.ailē „kravas saņēmējs" norādīta AS „SUN Plastic". Pēc preču izlaišanas brīvas apgrozījumam, tās tika nogādātas Lietuvas Republikā, kur AS „SUN Plastic" minēto preci iegrāmatoja savā grāmatvedībā kā preču iegādi ES teritorijā, aprēķināja PVN un nomaksāja to Lietuvas Republikā. Tomēr Rīgas muitas administrācija šo informāciju nav pārbaudījusi un nav ņēmusi vērā. VID uzskata, ka 0 % PVN likmi varētu piemērot tikai gadījumā, ja preces gala saņēmējs jau uzreiz būtu norādīts AS „SUN Plastic". Tomēr minētais VID viedoklis Lēmumā nav pamatots.

[1.3] Ja pieteicēja" kā AS „SUN Plastic" pārstāvis būtu norādījusi, ka precēm ir piemērojama PVN 18% likme un būtu šos nodokļus samaksājusi valsts budžetā, tad attiecīgi SIA „Spedair" šo darījumu iekļautu savā PVN deklarācijā un konkrēto summu iekļautu kā priekšnodokļa atskaitījumu. Pēc preču importa preces jebkurā gadījumā piegādātas AS „SUN Plastic" piemērojot 0% PVN likmi un kā samaksāto nodokli no budžeta pieteicēja saņemtu atpakaļ. Līdz ar to pieteicēja uzskata, ka valsts budžetam zaudējumi nav nodarīti. Turklāt, ja Rīgas muita būtu ievērojusi audita uzsākšanas procedūru un devusi iespēju koriģēt

deklarācijas, tad pieteicēja to būtu izdarījusi. Šobrīd Lēmums jau ir pieņemts un pieteicējai šāda iespēja ir prettiesiski liegta.

[2] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā tiesai pieteicējas pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu, balstoties uz turpmāk norādītiem argumentiem.

[2.1] Pieteicēja, noformējot VAD IM4 Nr.0240/6-605425, Nr.0240/6-605715 un Nr.0240/6-605836, deklarēja brīvam apgrozījumam ES teritorijā preces - iepakojuma materiālus. Atbilstoši Padomes 1992.gada 12.oktobra Regulas (EEK) Nr.2913/92 par Kopienas Muitas Kodeksa izveidi (turpmāk - Regula Nr.2913/92) 79.pantam preču izlaišana brīvam apgrozījumam piešķir ārvalstu precēm Kopienas preču muitas statusu. Tā ietver tirdzniecības politikas pasākumu piemērošanu, citu ar preču ievešanu saistītu formalitāšu izpildīšanu un likumīgi maksājamo nodokļu iekasēšanu. VID konstatējis, ka minētās VAD IM4 tika noformētas, pamatojoties uz iepriekšējiem dokumentiem, proti, kravai tika piemērota muitas procedūra - ievešana muitas noliktavā un noformēti VAD IM7 Nr.0240/6-605415, Nr.0240/6-605663, Nr.0240/6-605662 un Nr.0240/6-605819. Minētajos VAD IM7 kā preču saņēmējs (8.ailē) norādīts Latvijas Republikas uzņēmums SIA „AKA PLASTS", bet nosūtītāji - Ukrainas uzņēmumi JSC „UKRPLASTIC", JSC Holding Company „Blitz-Inform" un Krievijas uzņēmums „RosEuroPlast LLG". Savukārt, noformējot minētās VAD IM4, 8.ailē „Kravas saņēmējs" ir norādīts Lietuvas uzņēmums UAB „SUN Plastic".

[2.2] Pieteicēja minēto preci atmuitoja, pamatojoties uz SIA „AKA PLASTS" 2006.gada 27.janvārī izdotu pilnvaru Nr.3/01-2006 un 2006.gada 27.marta sadarbības līgumu Nr.169 SIA „Spedair" un UAB „SUN Plastic", kā arī uz 2006.gada 27.marta pilnvaru Nr.15/A. Līdz ar to atbilstoši Regulas Nr.2913/92 4.panta 17.punktam, 5.panta 1., 2. un 4.punktam pieteicēja noformēja minētos VAD IM4 kā UAB „SUN Plastic" netiešais pārstāvis. Tātad, noformējot minētos VAD IM4, saskaņā ar Komisijas 1993.gada 2.jūlija Regulas (EEK) Nr.2454/93, kas nosaka izpildes kārtību Padomes 1992.gada 12.oktobra Regulai (EEK) Nr.2913/92 par Kopienu Muitas kodeksa izveidi (turpmāk - Regula Nr.2454/93) 199.pantu pieteicēja kā deklarētāja ir uzņēmusies atbildību par deklarācijā sniegto ziņu pareizību un atbilstoši Regulas Nr.2913/92 201.panta 3.punktam ir uzskatāma par parādnieku muitas parāda rašanās gadījumā.

[2.3] Dokumentos, ar kuriem preces tiek ievestas ES teritorijā no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām, kā preču saņēmējs nav norādīta citas ES dalībvalsts ar PVN apliekamā persona - šajā gadījumā Lietuvas uzņēmums UAB „SUN Plastic". Līdz ar to VID uzskata, ka pieteicēja nepamatoti piemērojusi PVN 0 % likmi, norādot minēto VAD IM4 37.ailē papildprocedūras kodu „859". Tādējādi PVN aprēķināms vispārējā kārtībā.

Turklāt, noformējot konkrētos VAD IM4, pieteicēja nav uzrādījusi preču faktisko pircēju, proti, SIA „AKA PLASTS" un faktisko preču muitas vērtību, kura ir uzrādīta Krievijas un Ukrainas uzņēmumu rēķinos. Pamatojoties uz Regulas Nr.2913/92 29.panta 1.punktu, 3.punkta a) apakšpunktu, 32.panta 1.punkta e) apakšpunktu, Regulas Nr.2454/93 163.panta 1.punkta c) apakšpunktu, pieteicējai bija jādeklarē faktiskā preču muitas vērtība.

[2.4] VID norāda, ka saņemot Rīgas muitas reģionālās iestādes 2008.gada 14.aprīļa vēstuli Nr.3.4.2/4629, pieteicējai bija tiesības iesniegt precizētās nodokļu deklarācijas un iemaksāt budžetā samazinātās nodokļa summas.

[3] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvies uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, balstoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

Atbildētāja pārstāvji tiesas sēdē prasījumus neatzina, balstoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos minētajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[4] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[4.1] VID Rīgas muitas reģionālās iestādes (turpmāk arī – RMRI) 2008.gada 10.marta lēmumā Nr.3.4.2/2825 par muitas audita sākšanu, kas adresēts SIA „AKA PLASTS", norādīts, ka VID šajā uzņēmumā veiks VAD IM4 Nr.0240/605425; Nr.0240/605715 un Nr.0240/6-605836 muitas parāda un citu muitas iestāžu administrējamo nodokļu parāda aprēķināšanas, maksāšanas un uzskaites auditu *(lietas 1.sējuma 143. – 144.lapa).*

[4.2] VID RMRI ar 2008.gada 14.aprīļa vēstuli Nr.3.4.2/4629 informējusi pieteicēju, ka tiek veikts [6.1] minētais audits, kura laikā konstatēts, ka SIA „Spedair" kā deklarētājs un atbildīgais par finanšu jautājumiem ir pārstāvējis SIA „AKA PLASTS". Vēstulē minēta par darījumiem noformētajos dokumentos norādītā informācija un SIA „Spedair" informēts par auditā ka auditā konstatēto, proti, ka nav ievērotas likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 33.panta otrās daļas 1.punkta prasības, nepamatoti piemērota papildprocedūra 859 un PVN 0% likme, kā arī samazināta deklarēto preču muitas vērtība, kā rezultātā SIA „Spedair" nav samaksājusi normatīvajos aktos paredzētos muitas maksājumus pilnā apjomā. SIA „Spedair" lūgts sniegt skaidrojumu par minēto *(lietas 1.sējuma 147. – 150.lapa).*

Pieteicēja 2008.gada 16.aprīlī sniegusi atbildi Nr.218/2008, izsakot savu viedokli minētajā jautājumā *(lietas 1.sējuma 151. – 152.lapa).*

[4.3] SIA „AKA PLASTS" 2006.gada 27.janvārī ar pilnvaru Nr.3/01-2006 pilnvarojusi pieteicēju saņemt kravu dokumentus, aizpildīt muitas kravas deklarāciju (VAD)

un nokārtot visas nepieciešamās muitas formalitātes, kā arī kārtot visus nepieciešamos maksājumus, nodokļus un nodevas *(lietas 1.sējuma 153.lapa).*

[4.4] 2006.gada 27.martā starp pieteicēju un Lietuvas uzņēmumu UAB ,,SUN Plastic" noslēgts Sadarbības līgums Nr.169 *(lietas 1.pielikuma 154. – 157.lapa).*

[4.5] UAB ,,SUN Plastic" 2006.gada 27.martā ar pilnvaru Nr.15/A pilnvarojusi pieteicēju saņemt kravu dokumentus, aizpildīt muitas kravas deklarāciju (VAD) un nokārtot visas nepieciešamās muitas formalitātes, kā arī kārtot visus nepieciešamos maksājumus, nodokļus un nodevas *(lietas 1.sējuma 164.lapa).*

[4.6] No nosūtītājiem - Ukrainas uzņēmumiem JSC ,,UKRPLASTIC", JSC Holding Company ,,Blitz-Inform" un Krievijas uzņēmuma ,,RosEuroPlast LLG" saņemtajām kravām piemērota muitas procedūra - ievešana muitas noliktavā, līdz ar ko noformēti VAD IM7 *(lietas 1.sējuma 52., 54., 55. un 56.lapa);* minētajos VAD IM7 kā preču saņēmējs (8.ailē) norādīts Latvijas Republikas uzņēmums SIA ,,AKA PLASTS".

[4.7] Pieteicēja, kā Lietuvas uzņēmuma UAB ,,SUN Plastic" netiešais pārstāvis noformēja VAD IM4, deklarēja brīvam apgrozījumam ES teritorijā preces - iepakojuma materiālus *(lietas 1.sējuma 113., 116., 117., 120., 121.lapa);* minētajos VAD IM4 kravas saņēmējs (8.ailē) ir norādīts Lietuvas uzņēmuma ,,SUN Plastic".

[4.8] No preču transporta pavaddokumentiem izriet, ka brīvam apgrozījumam izlaistās preces 2006.gada 30.martā, 3.aprīlī un 27.aprīlī nosūtītas uz Lietuvu *(lietas 62. – 64.lapa).*

[4.9] 2008.gada 28.maijā VID RMRI direktora v.i. pieņēma lēmumu Nr.3.4.2/6698, ar kuru pieteicējai papildus nomaksai budžetā aprēķināti Ls 38 464,19, no tiem: PVN Ls 16 249,32, nokavējuma nauda Ls 5972,14 un soda nauda Ls 16 242,73 *(lietas 1.sējuma 19. – 33.lapa).*

[4.10] 2008.gada 29.augustā VID ģenerāldirektors, izskatot pieteicējas sūdzību, pieņēma Lēmumu, ar kuru sākotnējo lēmumu atstāja negrozītu daļā par papildu nomaksai budžetā noteikto pievienotās vērtības nodokli Ls 16242,73, nokavējuma naudu Ls 5972,14 un soda naudu Ls 8121,37 un atcēla sākotnējo lēmumu daļā par papildu nomaksai budžetā noteikto soda naudu Ls 8121,37 *(lietas 1.sējuma 36. – 45.lapa).*

[5] Tiesa konstatē, ka lietā ir strīds par to, vai atbildētājs ir pieļāvis procesuālu pārkāpumu, nosakot pieteicējai nomaksai budžetā nodokļu maksājumus, pamatojoties uz SIA ,,AKA PLASTS" veikto auditu un neveicot auditu pieteicējai, kā arī par to, vai pieteicēja, noformējot VAD IM4, pamatoti ietvērusi maksājamās PVN 18% likmes vietā PVN 0% likmi.

[6] No lietas materiāliem izriet, ka muitas audita laikā, kas tika veikts SIA „AKA PLASTS", konstatēts, ka pieteicēja, noformējot VAD IM4 nav ievērojusi likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 33.panta otrās daļas 1.punkta prasības, kā rezultātā pieteicējai ir radies citu muitas iestāžu administrējamo nodokļu – PVN nodokļa parāds. Savukārt pieteicējai, kura audita rezultātā atzīta par parādnieku un kurai radies pienākums nomaksāt budžetā noteiktos nodokļus maksājumus, audits nav veikts.

Tādējādi tiesai jāpārbauda, vai atbildētājs bija tiesīgs pieņemt Lēmumu, ja nodokļu audits tika veikts nevis pieteicējai, bet SIA „AKA PLASTS".

[7] Atbilstoši likuma „Par nodevām un nodokļiem" 8.panta 4.punktam, Latvijas Republikā PVN ir valsts nodoklis.

Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" *(redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī)* 1.panta 16.punktu nodokļu revīzija (audits) ir nodokļu administrācijas pārbaude, kad tiek kontrolēta viena vai vairāku nodokļu, nodokļu deklarācijas posteņu vai nodevu un citu valsts noteikto maksājumu aprēķināšanas, maksāšanas un ieskaitīšanas budžetā pareizība un atbilstība normatīvajiem aktiem noteiktā taksācijas periodā.

Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmo un otro daļu nodokļu administrācijai ir tiesības pēc revīzijas (audita) precizēt nodokļu apmērus un papildus aprēķināt nodokļus un uzlikt soda naudu, ja pārkāpti nodokļu likumi.

Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta pirmo daļu nodokļu administrācija nodokļu revīzijas (audita) rezultātā aprēķina un par labu budžetam no nodokļu maksātāja piedzen samazināto nodokļa summu, nokavējuma naudu un soda naudu. Savukārt šī likuma 18.panta pirmās daļas 10.punkts paredzēja, ka nodokļu administrācijas pienākums ir pieņemt lēmumu par nodokļu revīzijas (audita) veikšanu un ne vēlāk kā 10 darbdienas pirms tās uzsākšanas rakstveidā informēt nodokļu maksātāju par nodokļu revīzijas (audita) veikšanu, norādot nodokļu revīzijas (audita) uzsākšanas dienu, revīzijas (audita) termiņu, pārbaudāmos nodokļus, nodokļu deklarācijas posteņus, pārbaudāmās nodevas vai citus valsts noteiktos maksājumus un taksācijas periodus.

No minētajām tiesību normām izriet, ka nodokļu administrācija pieņem lēmumu par nodokļu revīzijas (audita) uzsākšanu konkrētam nodokļu maksātājam un šīs revīzijas (audita) rezultātā tiek konstatēti tieši šī nodokļu maksātāja pārkāpumi. Nodokļu maksājumu aprēķināšanas, maksāšanas un ieskaitīšanas budžetā pareizība un atbilstība normatīvajiem aktiem ir pārbaudāma audita ietvaros, ievērojot attiecīgu procesuālu kārtību, kā arī ievērojot procesuālās tiesības, kuras paredzētas attiecīgajam nodokļu maksātājam.

[8] Kā jau norādīts iepriekš, konkrētajā gadījumā pieteicējai audits netika veikts un nomaksai budžetā noteikti nodokļu maksājumi, pamatojoties uz SIA „AKA PLASTS" veiktā audita rezultātiem.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs ir pārkāpis likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmo un otro daļu, un, tiesas ieskatā, minētais procesuālais pārkāpums atzīstams par tik būtisku pārkāpumu, kas tas pats par sevi ir patstāvīgs pamats Lēmuma atcelšanai.

Ņemot vērā minētos apsvērumus, tiesa atzīst, ka izskatāmajā gadījumā ir pamats atzīt Lēmumu par nepamatotu un atceļamu, savukārt pieteicējas pieteikums ir apmierināms.

[9] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa uzskata, ka pārējos lietas dalībnieku izvirzītos argumentus nav nepieciešams analizēt, jo tie pēc būtības nevar mainīt tiesas secinājumus par to, ka Lēmums neatbilst procesuālo un materiālo tiesību normām, līdz ar to tiesa šos argumentus detalizēti neanalizēs.

[10] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Tiesa konstatē, ka pieteicēja 2008.gada 25.septembrī *(lietas 1.sējuma 18.lapa)* ir samaksājusi valsts nodevu Ls 10 apmērā. Tā kā tiesa ir atzinusi pieteicējas pieteikumu par pamatotu, tad no atbildētāja par labu pieteicējai ir piespriežama valsts nodeva.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246. - 251.pantu, 253.panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

apmierināt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Spedair" pieteikumu.

Atcelt Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2008.gada 29.augusta lēmumu Nr.19/24187 daļā par papildu nomaksai budžetā noteikto pievienotās vērtības nodokli Ls 16 242,73, nokavējuma naudu Ls 5 972,14 un soda naudu Ls 8 121,37 ar tā pieņemšanas dienu.

Uzlikt par pienākumu Latvijas Republikai atmaksāt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Spedair" tās samaksāto valsts nodevu Ls 10 apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Tiesnese S.Blūma